

نام درس: بهداشت محیط بیمارستان و کنترل عفونت

مسئول درس: دکتر دهقانی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

کد درس: ۴۱

هدف: آشنایی با جوانب بهداشت محیط بیمارستانها و مراکز بهداشتی درمانی، مخاطرات بهداشتی، عفونت های بیمارستانی و روش های کنترل آنها

شرح درس: در این درس دانشجو با اصول بهداشتی، زیست محیطی و کنترل عوامل محیطی نظیر آب، فاضلاب، پسماند، رطوبت، نور، تهویه، غذا، ابزار و وسایل مورد استفاده در بیمارستان و همچنین با کنترل و پیشگیری عفونتهای بیمارستانی آشنا خواهد شد.

ردیف	سرفصل درس	تاریخ برگزاری	ساعت
۱	اهمیت بهداشت محیط بیمارستان ها و مراکز بهداشتی و درمانی		
	تعریف، انواع و وظایف بیمارستان و مراکز بهداشتی و درمانی		
	اصول و مبانی طراحی بخشهای مختلف بیمارستان		
	راهنمای فضاهای کاربردی یک بیمارستان استاندارد اصول بهداشت محیط بیمارستان(ساختمان، آب، صدا، روشنایی و ..)		
۲	کمیت و کیفیت آب و فاضلاب بیمارستانی و روشهای بررسی آن		
	روشهای رایج تصفیه آب در بیمارستان شامل سختی گیری، اسمز معکوس، گندزدایی و ...		
	تصفیه آب در مرکز دیالیز، استخرها و مخازن هیدروتراپی و مشابه		
۳	روشهای متداول تصفیه فاضلاب بیمارستانها، دفع نهایی پساب و لجن تصفیه خانه فاضلاب بیمارستان		
	مشکلات بهره برداری و نگهداری از تصفیه خانه های فاضلاب بیمارستان		
۴	طبقه بندی و انواع پسماندهای پزشکی		
	روشهای تفکیک، جابجایی، حمل و نقل انواع پسماندهای پزشکی		
	روشهای تصفیه، امحاء و دفع نهایی انواع پسماندهای پزشکی		
	معرفی انواع بی خطر سازی پسماندهای بیمارستانی و مزایا و معایب هر یک		
۵	ویژگی های تاسیساتی و ساختمانی واحد بی خطر سازی پسماندهای پزشکی ویژه و آشنایی با اندیکاتورهای شیمیایی و میکروبی بی خطر سازی پسماند		
	قوانین و آیین نامه های مرتبط با مدیریت پسماندهای پزشکی و پزشکی ویژه(قانون پسماند، ضوابط و روشهای مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی		
۶	اصول بهداشت پرتوهای یونیزان و غیر یونیزان بیمارستان(حفاظت، نظارت و ...)		

		تعریف عفونت، اهمیت و انواع عفونتهای بیمارستانی اهمیت کنترل عفونت های بیمارستانی	۷
		منابع عفونت، مکانیسم انتقال عفونت، کمیته کنترل عفونت و وظایف کلی آنها روشهای کاهش میزان عفونت، روشهای ایزولاسیون	
		مقررات ضدعفونی در بیمارستانها	۸
		روشهای ضدعفونی و استریلیزاسیون در بیمارستان	
		پیشگیری و کنترل عفونت در بخشهای خاص (اتاق عمل، دیالیز و ...)	
		روشهای جداسازی بیماران جهت کنترل عفونت	۹
		سلامت کارکنان حرفه ای پزشکی	
		دسته بندی سطوح محیطی و تجهیزات بیمارستانی از نظر پتانسیل انتقال عفونت	
		آشنایی با مفاهیم سترون سازی، گندزدایی، آلودگی زدایی و ...	۱۰
		اصول طبقه بندی مواد گندزدا و کاربردهای آن	
		آشنایی با مواد گندزدا و عوامل استریل کننده مورد استفاده برای سطوح محیطی	
		مشکلات گندزدهای مصرفی بیمارستانی برای تصفیه خانه فاضلاب و نحوه مدیریت آن	۱۱
		اصول نمونه برداری میکروبی متداول در پایش سطوح، تجهیزات و ...	
		آشنایی با کشتهای میکروبی متداول در پایش سطح و تجهیزات محیطهای درمانی	
		روشهای رفع آلودگی محیط بیمارستان (کف، سطوح، ترشح خون و ...)	۱۲
		روشهای رفع آلودگی لوازم بالینی و غیر بالینی	
		آشنایی با تجهیزات و دستگاههای بیمارستانی و روش گندزدایی و سترون سازی (آون، فور، هود میکروبی و ...)	
		ایمنی مواد شیمیایی: شرایط نگهداری و برچسبهای هشداردهنده مواد شوینده و گندزداها	
		اصول بهداشت محیط آشپزخانه، سالن غذاخوری	۱۳
		آشنایی با HACCP و نقش آن در کنترل نقاط بحرانی زنجیره تولید و توزیع مواد غذایی	
		بهداشت محیط رختشویخانه	

		اهمیت میکروبیولوژی هوا، میکروارگانیسمهای سیستم تنفسی، نحوه پخش آلاینده های میکروبی منتقله توسط هوا، کنترل بیماری های میکروبی منتقله توسط هوا	۱۴
		اصول تهویه و روش نمونه گیری از هوای بیمارستان	
		آشنایی با استانداردهای کیفی هوا در اتاق های عمل و بخشهای ویژه و انواع سامانه های فیلتراسیون هوا در بیمارستان	
		آشنایی با برنامه اعتباربخشی بیمارستان ها در بخش بهداشت محیط الزامات، رعایت ایمنی ساختمان و محوطه (آسانسورها، اطفای حریق و ...)	۱۵
		بهداشت محیط بیمارستان در شرایط اضطراری	
		ضوابط و مقررات بهداشتی تاسیس و اداره بیمارستانها و مراکز بهداشتی درمانی	

نحوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فیزیکی منظم در کلاس

انجام تکالیف و پروژه درسی

آزمون کتبی میان نیمسال

آزمون کتبی پایان نیمسال

تاریخ پایان کلاسها طبق برنامه آموزش

تاریخ برگزاری امتحان پایان ترم مطابق برنامه آموزش

منابع طبق سرفصل:

- Salvato Joseph A. Nemerow Nelson.Agrady Franklin (2003).Environmental engineering 5th ed. Wiley
- Provincial Infectious Diseases Advisory, Committee (pidac),(2012). Best Pracyises for Environmental Cleaning for Prevention and Control of Infections. Toronto
- Rutala William A. Weber David J, (2004). Disinfection and Sterilizasion in health care facilities: what clinicians need to know, Clinical infectious diseases.
- CDC(2013),Environmental Cleaning Guidelines for Health care Settings. Atlanta,Available at: www.cdc.gov/ncidod/hip/enviro/guide.htm
- WHO (2014),Safe management of wastes from health-care activities.2nd edition,WHO.
- حاتمی، حسین (۱۳۹۲)، کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند
- دهقانی، محمد هادی (۱۳۸۰)، راهنمای بهداشت محیط بیمارستان، چاپ اول، انتشارات نخل
- کریمی آقدم، محمد علی، محمدپور فریبا (۱۳۸۹)، بهداشت محیط و کنترل عفونت در بیمارستانها و مراکز بهداشتی درمانی بر اساس قوانین و مقررات، دستورالعملها و آئین نامه ها، چاپ اول، انتشارات نسل فردا، تهران

- ایماندل کرامت اله (۱۳۷۴)، گندزداها و ضدعفونی کننده ها و کاربرد آنها در بهداشت محیط زیست، تهران، انتشارات آینه کتاب
- ززولی محمد علی، ملکی افشین، بذرافشان ادريس (۱۳۹۰)، کلیات بهداشت محیط، انتشارات سماط
- خانی زاد شهریار (مolf): ترجمه: الناز رحیمی و نغمه نظرنیا (۱۳۹۱)، طراحی بیمارستان (اصول و مبانی معماری و طراحی داخلی بیمارستانها)، چاپ دوم، نشر هنر معماری قرن
- آکوستا ژناس سیلویا، استمپلوک والسکا داندیره، مترجم: اسدی مهدی (۱۳۹۳)، راهنمای استریلیزاسیون در مراکز بهداشتی، انتشارات خانیران

× توجه: در کلیه منابع فوق آخرین چاپ مدنظر میباشد